

Grant Thornton

An instinct for growth™

Zkušenosti s využitím alternativních zdrojů financování při servisu a údržbě vozového parku MHD

8. října 2013

EUROTRANS 2013, Brno

Financování investic v MHD: věčná výzva

- Jednou z největších výzev společností provozujících městskou hromadnou dopravu je zajištění investičních prostředků do aktiv nutných k poskytování dopravních služeb (vozidla, technické zázemí, dopravní infrastruktura)
- Problematika je ovlivněna zejména běžnými principy financování provozu dopravních podniků, tj...
  - Investice je nutné zaplatit ihned, přičemž prostředky na ně jsou hrazeny objednatelem dopravy až na základě nákladů v podobě odpisů
  - Obecně relativně nízká úvěrová kapacita dopravních podniků
  - Celkově napjatá situace veřejných rozpočtů
- Jednou z alternativ zajištění investičních prostředků je spolupráce se soukromým sektorem
  - Soukromý subjekt zajišťuje investici, včetně jejího financování, případně i související služby
  - Pro veřejný subjekt to znamená rozložení plateb v čase prostřednictvím převedení jednorázových investičních nákladů do splátek a provozních nákladů
- Úspěšným příkladem realizace tohoto přístupu je projekt výstavby nové dopravní základny pro Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.

Stav před realizací projektu (1/2)

Plzeňské městské dopravní podniky, a.s. jsou společností ve vlastnictví města Plzně, na jehož území zajišťují veřejnou hromadnou dopravu již od počátku 20. století.

- Provozuje vlastní vozový park ve třech trakcích MHD (autobusy, trolejbusy, tramvaje)
- Zajišťuje rovněž servis vozidel ve třech samostatných areálech pronajatých od města

Základní charakteristika provozu v roce 2010:

Trakce	Počet vozů	Počet přepravených cestujících (tis./rok)	Počet vozokilometrů (tis./rok)
AUTOBUSY	113	36 308	5 427
TROLEJBUSY	89	27 252	4 036
TRAMVAJE	123	37 325	5 636
Celkem		100 885	15 099

Stav před realizací projektu (2/2)

Dopravní podnik (resp. město Plzeň) dlouhodobě řešil otázku zajištění efektivní údržby vozidel MHD v adekvátním zařízení.

- Stávající areály dopravní základny byly dlouhodobě nevyhovující
- Roste tlak na optimalizaci nákladů na údržbu vozidel

Cesta k realizaci projektu

Město realizovalo na počátku roku 2011 studii proveditelnosti, která se zabývá dvěma možnými alternativami pro výstavbu nové dopravní základny a zajištění služeb odstavu a údržby MHD.

Klasický model

NEBO

Spolupráce se soukromým partnerem

- Náklady na výstavbu nové dopravní základny
- Náklady na zajištění služeb odstavu a údržby
- Náklady na financování
- Rizika

- Výpočet a porovnání ekonomické výhodnosti
- Definice podmínek zadávací dokumentace a smlouvy

Finální rozhodnutí?

Klasický model

Spolupráce se soukromým partnerem

Soukromý partner:

- postaví novou dopravní základnu,
- převezme část podniku (údržba vozidel)
- bude po dobu 29 let zajišťovat veškeré služby související s opravami a údržbou vozidel.

Dopravní podnik (město):

- bude nový areál postupně splácet,
- po skončení projektu přejde areál do jeho majetku.

Aktéři a jejich role

PŘED projektem

Statutární město Plzeň

- 100% vlastník PMDP
- Objednatel služeb MHD

PMDP

- Provozování dopravy
- Provoz a údržba dopravní cesty
- Ostatní činnosti související se zabezpečením MHD
- Odstav, opravy a údržba dopravních prostředků (dopravní základna)

PO realizaci projektu

Statutární město Plzeň

- 100% vlastník PMDP
- Objednatel služeb MHD
- Ručitel za závazky vyplývající ze smlouvy

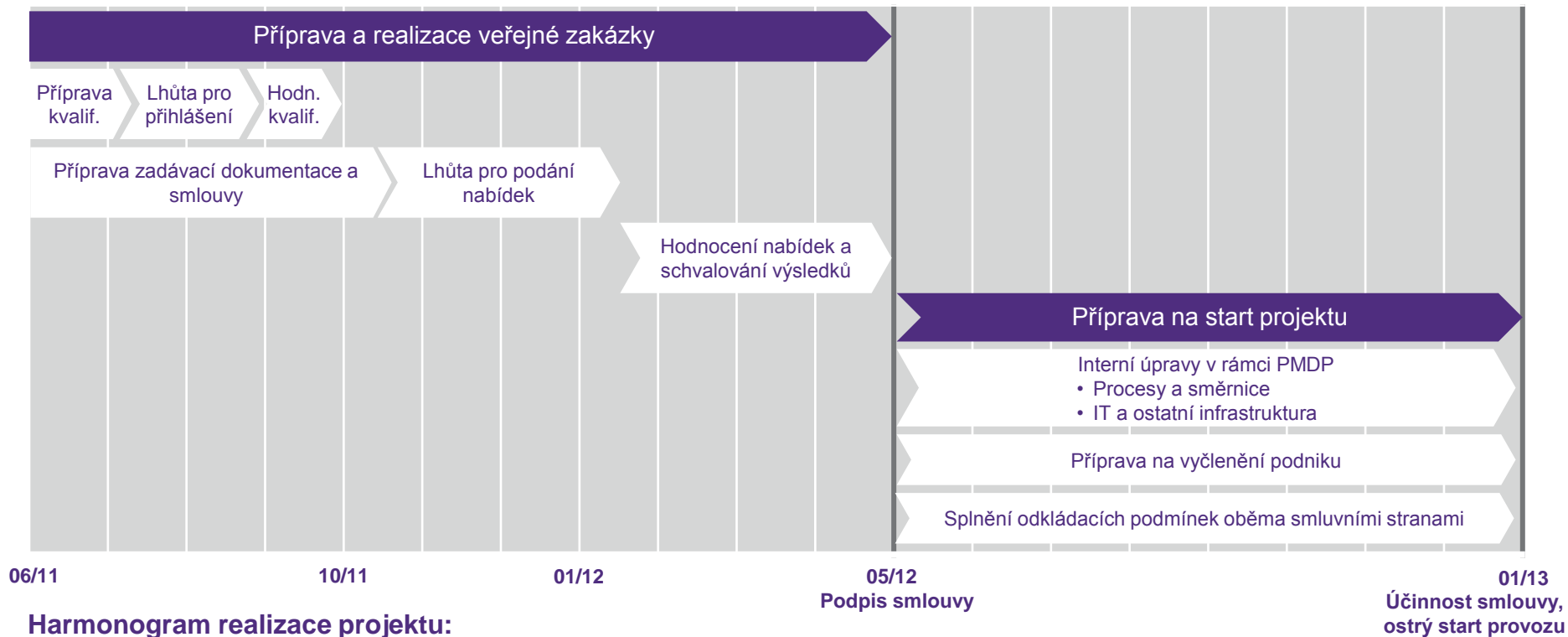
PMDP

- Provozování dopravy
- Provoz a údržba dopravní cesty
- Ostatní činnosti související se zabezpečením MHD
- Řízení dodavatele služeb

„MHD SERVIS PLZEŇ“ (Sdružení má 5 členů)

- Odstav, opravy a údržba dopravních prostředků
- Výstavba nové dopravní základny

Příprava a realizace projektu probíhala dle následujícího harmonogramu...

Dnes

2013 Ostrý start provozu
 2014 Zahájení výstavby nového areálu
 2016 Zprovoznění nového areálu

2041 Ukončení smlouvy, zpětný převod podniku

Zajištění kvality poskytovaných služeb

V případě porušení povinností Dodavatele jsou PMDP oprávněny požadovat uhrazení smluvních sankcí a penále.

Provozní disponibilita

Stanovené hodnoty provozní disponibility:

Pracovní dny:	BUS	93 %
	T-BUS	90 %
	TRAM	90 %

Dny pracovního klidu: 70 %

- Sledována na denní bázi systémově
- Hlavní nástroj pro kontrolu dodavatele

Ostatní smluvní podmínky

„**Provozní**“ - sledovány systémově na denní bázi (např. pozdní příjezd na místo nehody, znemožnění mytí vozů)

„**Ostatní**“ - určena odpovědnost za sledování (např. zpoždění výstavby zařízení, nedodržení relevantních norem)

- Jednorázové smluvní pokuty vázané na konkrétní případ porušení povinností

Zajištění rizik projektu

Pro úspěšnou realizaci projektu je nezbytné zajistit adekvátní rozdělení rizik projektu mezi veřejného a soukromého partnera.

Město

- ✓ Ručí za finanční závazky dopravního podniku vyplývající ze smlouvy

Dopravní podnik

- ✓ Riziko poptávky (fixní platbu za dostupnost musí platit vždy)
- ✓ Riziko změny nároků na údržbu vozového parku (legislativní předpisy, technický stav vozidel)
- ✓ Některá finanční rizika (inlace, změna referenční úrokové sazby)

Dodavatel

- ✓ Riziko poptávky (platby závislé na ujetých km)
- ✓ Riziko překročení nákladů na výstavbu areálu a nákladů na poskytování služeb
- ✓ Zajištění financování a úrokové marže banky

Služby dodavatele a jejich úhrada

**Stavba nové
dopravní
základny**

Záloha na odkup infrastruktury

8 196 079,00 Kč/měsíc
(od 37. měsíce)

- ✓ Měsíční fakturace
- ✓ První fakturace nejdříve ve 37. měsíci od data účinnosti smlouvy
- ✓ Nevalorizuje se

**Údržba a
opravy
Vozidel**

Fixní část platby za dostupnost

11 765 000,00 Kč/měsíc

- ✓ Měsíční fakturace
- ✓ Fixní výše plateb
- ✓ Valorizace dle inflace 1 x ročně

Variabilní část platby za dostupnost

TRAM: 10,5 Kč / km
BUS: 4,3 Kč / km
T-BUS: 6,3 Kč / km

- ✓ Měsíční fakturace dle počtu skutečně ujetých km dané trakce
- ✓ Úprava plateb dle technického stavu vozového parku
- ✓ Valorizace dle inflace 1 x ročně

**Opravy po
haváriích a
další služby**

**Platba za služby oprav po
haváriích, mimořádných
událostech a ostatní práce**
1 000 Kč / hod

- ✓ Měsíční fakturace dle rozsahu provedených prací
- ✓ Valorizace dle inflace 1 x ročně

Projekt běží a přináší požadované výsledky...

Výsledná cena zakázky je 12 mld. CZK, což je dle výpočtů úvodní studie o 1,6 mld. CZK méně, než byla předpokládaná cena zakázky, resp. o 2,1 mld. CZK méně, než při realizaci projektu přímo městem

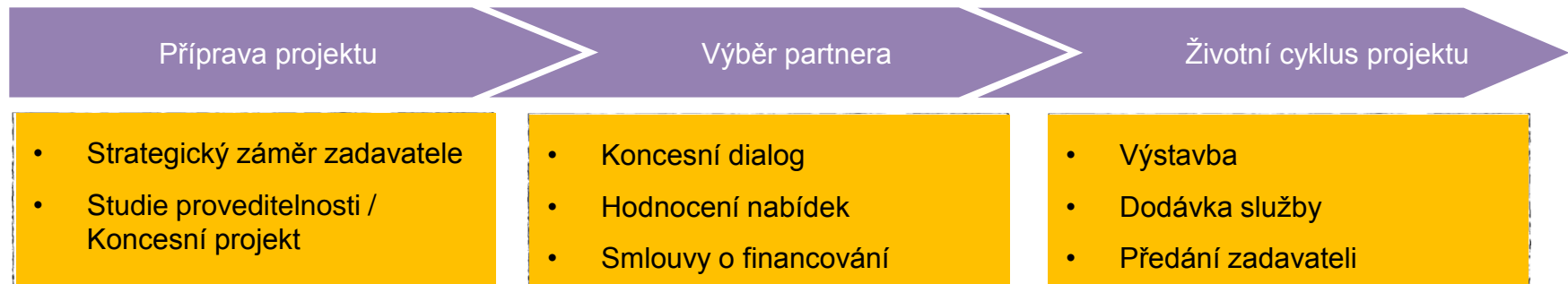
Ostrý start provozu byl zahájen 1. 1. 2013.

- Veškeré předpokládané služby již poskytuje PMDP soukromý partner, dopravní podnik jej řídí a kontroluje
- Dosavadní náklady na provoz (platby) odpovídají předpokladům
- Výstavba nového areálu je v plném proudu, v příštím roce bude zahájen zkušební provoz

Další možnosti využití alternativního financování a jak na to

- Obdobný model financování lze v sektoru veřejné dopravy využít i pro realizaci dalších typů projektů, například...
  - Nákup vozidel MHD, případně včetně údržby či jiných služeb
  - Investice do infrastruktury (koleje, horní vedení, nabíjecí stanice)
- Podstatnými aspekty úspěchu jakéhokoliv projektu je na základě zkušeností...
  - Realizovat pouze takové projekty, které jsou nezbytně nutné, bez ohledu na formu realizace
  - Zvolit nejvýhodnější způsob realizace projektu – spolupráce se soukromým partnerem není vždy nejvýhodnější
  - Zajistit podporu projektu (komunikovat o principech zamýšleného projektu s trhem pro zajištění dostatečného počtu uchazečů i na rozhodovací – často politické – úrovni zadavatele)

Q & A

Děkujeme za pozornost

- **Jan Kincl**

Partner

tel: +420 736 772 341

mail: jan.kincl@cz.gt.com

- **Pavel Přikryl**

Manager

tel: +420 603 433 884

mail: pavel.prikryl@cz.gt.com

Grant Thornton

An instinct for growth™

www.grantthornton.cz / www.gti.org

© 2012 Grant Thornton Advisory s.r.o., Grant Thornton Valuations, a.s. All rights reserved.

Grant Thornton Advisory s.r.o. je členská firma Grant Thornton International Ltd. (Grant Thornton International). Grant Thornton Valuations, a.s. je dceřinou společností Grant Thornton Advisory s.r.o. Odkazy na Grant Thornton se vztahují ke Grant Thornton International nebo ke členským firmám. Grant Thornton International a členské firmy nejsou mezinárodním partnerstvím. Služby jsou nezávisle poskytovány jednotlivými členskými firmami.

/ Grant Thornton Advisory s.r.o. is a member firm of Grant Thornton International Ltd. (Grant Thornton International). Grant Thornton Valuations, a.s. is a subsidiary of Grant Thornton Advisory s.r.o. References to Grant Thornton are to Grant Thornton International or its member firms. Grant Thornton International and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered independently by the member firms.